

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ОПОРНА ШКОЛА «ОСКІЛЬСЬКИЙ ЛІЦЕЙ
Оскільської сільської ради Ізюмського району Харківської області»»

вул. Шкільна, 34, с. Оскіл, Ізюмський район
Харківська обл., Україна, 64340, тел.(05743)-55-1-34,
e-mail: oskil_nvkh@ukr.net, код ЄДРПОУ 25611414

НАКАЗ

11.10.2023

№73/о

Про створення безпечного освітнього середовища та попередження і протидії булінгу (цькуванню)

На виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», листа Міністерства освіти і науки України від 14.08.2020 № 1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)», відповідно до Порядку реагування на випадки булінгу (цькуванню) та Порядку застосування заходів виховного впливу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 №1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькуванню) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», з метою створення безпечного освітнього середовища, запобігання вчинення дітьми злочинів, правопорушень, проявів булінгу в освітньому просторі,

НАКАЗУЮ:

1. Заступнику директора з навчально-виховної роботи Малютиній К.В.:
 - 1.1. Розробити План заходів щодо запобігання та протидії булінгу (додаток 1) та алгоритм дій педагогічного працівника щодо запобігання випадків булінгу (додаток 2), та Порядок реагування на доведені випадки булінгу (додаток 3);
 - 1.2. Сприяти практичному впровадженню концепції «Безпечна і дружня до дитини школа».
2. Створити постійно діючу комісію з виявлення фактів булінгу (цькування) та реагування на них у складі:
Загоруйко Н.Я., директор – голова комісії; Малютіна К.В., заступник директора з навчально-виховної роботи – заступник голови комісії; Ліхно О.А. – практичний психолог ліцею.
3. Членам постійно діючої комісії:
 - 3.1. Після отримання повідомлення про факт булінгу (цькування) невідкладно реагувати шляхом проведення внутрішнього розслідування, індивідуальної роботи з учасниками булінгу, проведення нарад тощо.
 - 3.2. В разі необхідності звертатися самим або рекомендувати звернутися з батьками в службу у справах дітей громади та ювенальну поліцію.
4. Педагогічним працівникам закладу:
 - 4.1. Забезпечити виконання Плану заходів щодо запобігання та протидії булінгу.
 - 4.2. Не допускати випадків фізичного та психологічного насильства, образ, недбалого й жорстокого поводження з дітьми.
- 4.3. Формувати в учасників освітнього процесу толерантне ставлення один до одного.

Протягом навчального року

Протягом навчального року

4.4. Уникати проявів жорстокого ставлення до учнів, приниження їхньої честі, гідності та інших форм насильства (фізичного та/або психічного).

Протягом навчального року

4.5. Невідкладно інформувати адміністрацію закладу про виявлений факт булінгу.

4.6. Дотримуватися алгоритму дій працівника закладу в разі виявлення випадку насильства над дитиною.

5. Класним керівникам 1-11 класів:

5.1. Організувати і провести комплекс заходів, спрямованих на попередження проявів булінгу, запобігання та протидії домашньому насильству серед учнів.

5.2. Проводити просвітницьку роботу з учнями щодо попередження правопорушень, дитячої підліткової злочинності, шкідливих звичок.

Постійно

5.3. Здійснювати індивідуальну роботу з підлітками, які потребують особливої педагогічної уваги.

Постійно

5.4. Проводити просвітницьку роботу серед учнів, батьків щодо ознайомлення їх з правами та можливостями, способами дій та реагування на випадки булінгу (цькування) свідками, учасниками або об'єктами, якого вони стали або могли стати.

Постійно

6. Практичному психологу Ліхно О.А.:

6.1. Забезпечити проведення просвітницької, профілактичної та діагностичної роботи щодо попередження проявів булінгу (цькування) в учнівському середовищі.

Постійно

6.2. Проводити просвітницьку роботу з батьками та педагогами щодо попередження проявів булінгу (цькування) в учнівському середовищі, запобігання та протидії домашньому насильству (згідно з розробленими заходами).

Постійно

6.3. У випадках виявлення дітей, які постраждали від насильства, жорстокості, цькування, проводити з ними корекційну роботу та невідкладно повідомляти адміністрацію закладу.

Постійно

7. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Директорка ліцею
З наказом ознайомлені

Н.Я.Загоруйко
К.В.Малютіна
О.А.Ліхно

Мозглякова Н.О.
Рябенко О.М.
Кізіурін В.А.
Дворніченко О. В.
Король Н.М.
Бугера Н. В.
Скрипай Т.В.
Мокра Н.М.
Садова О.О.
Каліта О.М.
Толкачова О.І.

Додаток 1
ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор _____ Н.Я.Загоруйко
« _____ » _____ 2023

ПЛАН ЗАХОДІВ
щодо попередження булінгу в учнівському середовищі

№ з/п	Зміст заходу	Цільова аудиторія	Термін виконання	Відповідальний
1. ЕТАП ДІАГНОСТИКИ				
1.1	Створення бази інструментарію для діагностування рівня напруженості, тривожності в учнівських колективах (класах).	Усі категорії учасників освітнього процесу	Вересень 2023	Практичний психолог
2.1	Діагностування рівня напруги, тривожності в учнівських колективах: – спостереження за міжособистісною поведінкою здобувачів освіти; – опитування (анкетування) учасників освітнього процесу; – психологічні діагностики мікроклімату, згуртованості класних колективів та емоційних станів учнів; – соціальне дослідження наявності референтних груп та відторгнених в колективах; – визначення рівня тривоги та депресії учнів.	Усі категорії учасників освітнього процесу	Протягом навчального року	Практичний психолог, класні керівники
2. ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ				
2.1	Обговорення питання протидії булінгу на загальношкільних батьківських зборах.	Батьківська громадськість	Вересень 2023	Адміністрація закладу
2.2	Нарада з класними керівниками на тему: «Організація та проведення профілактичної роботи щодо попередження випадків булінгу».	Класні керівники 1-11 класів	Жовтень 2023	ЗДНВР, практичний психолог

2.3	Ознайомлення із законодавчими документами, практиками протидії цькуванню; участь у тематичних спецкурсах, вебінарах тощо.	Класні керівники 1-11 класів	Протягом навчального року	ЗДНВР
2.4	Анкетування учнів школи «Насильство та його прояви в учнівському середовищі».	Учні 5-11 класів	Жовтень 2023	Класні керівники
2.5	Обробка результатів анкетування, обговорення їх із класними керівниками.	Класні керівники	Жовтень 2023	Практичний психолог
2.6	Організація консультативного пункту «Скринька довіри».	Усі категорії учасників освітнього процесу	Протягом навчального року	Практичний психолог, класні керівники
2.7	Забезпечення діяльності Ради профілактики.	Учні, які перебувають на внутрішкільному обліку	Протягом навчального року	ЗДНВР

3. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ДРУЖНИХ СТОСУНКІВ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

3.1	Проведення ранкових зустрічей (згідно з Концепцією НУШ).	Учні 1-4 класів	Постійно протягом навчального року	Класні керівники
3.2	Психологічний тренінг «Розвиток навичок поведінки у конфліктних ситуаціях».	Учні 5-11 класів	За планом практичного психолога	Практичний психолог
3.3	Години спілкування за участю представників поліції «Спокуса бути сильнішим».	Учні 8-11 класів	Періодично протягом навчального року	Адміністрація закладу
3.4	Заняття з елементами тренінгу: «Спілкування з однолітками», «Як протистояти тиску однолітків», «Підліткові компанії», «Профілактика булінгу в учнівському середовищі» «Вчимося безпечної поведінки в інтернеті».	Учні 5-11 класів	Протягом навчального року (за планами класних керівників та практичного психолога)	Класні керівники, практичний психолог
3.5	Організація заходів у рамках проведення Тижня протидії поширення булінгу	Учні 1-11 класів	Вересень 2023	Практичний психолог, ЗДНВР, актив учнівського самоврядування

3.6	Виховні години, години спілкування, класні години на теми: «Змінюю в собі негативне ставлення до інших», «Допоможи собі, рятуючи інших», «Що посієш, те й пожнеш», «Про стосунки в учнівському середовищі».	Учні 1-11 класів	Протягом навчального року (за планами класних керівників)	Класні керівники
3.7	Розміщення на сайті ліцею профілактичних відеороликів.	Усі категорії учасників освітнього процесу	Протягом навчального року	ЗДНВР
3.8	Організація циклу тематичних радіопередач на шкільному радіо.	Усі категорії учасників освітнього процесу	Протягом навчального року	Керівник гуртка, практичний психолог
4. ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД				
4.1	Організація індивідуальних, групових консультацій для учнів.	Учні 1-11 класів	Протягом навчального року	Практичний психолог
4.2	Профілактично-просвітницька, корекційно-розвивальна робота з учасниками освітнього процесу.	Усі категорії учасників освітнього процесу	Протягом навчального року	Практичний психолог
5. РОБОТА З БАТЬКАМИ				
5.1	Індивідуальні та групові бесіди з питань запобігання булінгу серед дітей та підлітків, розгляд проблеми на батьківських зборах.	Батьківська громадськість	Протягом навчального року (за планами класних керівників)	Класний керівник, практичний психолог
5.2	Тренінгові заняття «Як навчити дітей безпеці в Інтернеті»	Батьківська громадськість	Протягом навчального року	Практичний психолог

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор _____ Н.Я.Загоруйко

«_____» _____ 2023

**Алгоритм дій педагогічних працівників щодо запобігання
випадків булінгу в учнівському середовищі
Оскільського ліцею**

1. Усім членам шкільного колективу дотримуватись єдиної позиції, що насильство, цькування, дискримінація є неприйнятними та неприпустимими у міжособистісному спілкуванні.
2. Класним керівникам та вчителям-предметникам цікавитися життям своїх вихованців, відслідковувати ситуації щодо проявів жорстокості та цькування в учнівських колективах, контролювати поведінку та взаємостосунки між дітьми на уроках та перервах.
3. Не залишати жоден випадок булінгу без уваги. Пояснювати учням, що будь які насильницькі дії чи образливі слова є неприпустимими у міжгруповій взаємодії. Реакція усіх учасників освітнього процесу на будь - які прояви жорстокості та цькування має бути негайною.
4. Пояснювати учням, що навіть пасивне спостереження за знущанням і бійкою надихає кривдника продовжувати свої дії. Свідки події повинні захищати жертву насильства і, якщо умови вимагають, кликати на допомогу дорослих.
5. У кожному класному колективі виробити правила толерантної поведінки, слідкуватися за їх дотриманням.
6. Створити шкільний консультативний пункт «Скринька довіри».
7. Постійно проводити у закладі просвітницьку роботу через проведення виховних годин, бесід, тренінгів, уроків, правових ігор, вікторин, флеш-мобів, круглих столів, диспутів, годин відкритих думок, усних журналів, кінолекторіїв, для ознайомлення учнів з проблемою булінгу, з метою пропаганди безпечних, здорових стосунків, заснованих на взаємній повазі доброзичливості та толерантності. Залучати до цієї роботи психологічну службу, представників правоохоронних органів, служб соціального захисту, медичних установ та інших організацій.
8. Проводити просвітницьку роботу серед батьків з даної тематики.
9. Забезпечити психологічний супровід здобувачів освіти, які стали свідками булінгу, постраждали від нього, або вчинили цькування. Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого,
— тягне за собою накладення штрафу від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.
Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення,
— тягне за собою накладення штрафу від 100 до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.
Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, — тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років,— тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу— тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку» (Стаття 1734, Кодекс України про адміністративні правопорушення).

До осіб віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років, які вчинили адміністративні правопорушення, застосовуються заходи впливу, передбачені статтею 24 1 цього Кодексу.

У разі вчинення особами віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років адміністративних правопорушень, передбачених, зокрема, статтею 1734 КУАП, вони підлягають адміністративній відповідальності на загальних підставах. З урахуванням характеру вчиненого правопорушення та особи правопорушника до зазначених осіб (за винятком осіб, які вчинили правопорушення, передбачені статтею 185) можуть бути застосовані заходи впливу, передбачені статтею 24 1 цього Кодексу. Відповідно до статті 241 КУАП за вчинення адміністративних правопорушень до неповнолітніх віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років можуть бути застосовані такі заходи впливу:

- 1) зобов'язання публічно або в іншій формі попросити вибачення у потерпілого;
- 2) попередження;
- 3) догана або сувора догана;
- 4) передача неповнолітнього під нагляд батькам або особам, які їх замінюють, чи під нагляд педагогічному або трудовому колективу за їх згодою, а також окремим громадянам на їх прохання (стаття 13 «Відповідальність неповнолітніх» КУАП).

Штрафи, які передбачено за знущання

- Моральне чи фізичне насильство, агресія – 340-850 грн.
- Дії з особливою жорстокістю, повторне порушення – 850-1700 грн.
- Приховування вчителем факту цькування – 1700-3400 грн, або виправні роботи строком до одного місяця з відрахуванням до 20 % заробітку.

Якщо правопорушення вчинили неповнолітні до 16 років, штраф сплачуватимуть батьки. Протоколи за вчинення цього порушення уповноважені складати органи національної поліції України, а притягувати до адміністративної відповідальності будуть місцеві суди. Дитяча лінія 116 111 або 0 800 500 225 (з 12.00 до 16.00)

Гаряча телефонна лінія щодо булінгу 116 000

Гаряча лінія з питань запобігання насильству 116 123 або 0 800 500 335

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор _____ Н.Я.Загоруйко

« _____ » _____ 2023

**Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування)
та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування)
в Оскільському ліцеї**

- Якщо педагог, або будь - який інший працівник ліцею, став свідком булінгу, то, незалежно від того, поскаржилась йому жертва чи ні, він повинен проінформувати про цей випадок керівництво Оскільського ліцею.
- Якщо педагог, або будь який інший працівник закладу, отримав усне або письмове звернення від дитини щодо жорстокого ставлення відносно неї з боку однолітків, педагогів, або інших осіб, то він повинен повідомити про це керівництво ліцею.
- Отримавши таке звернення, директор Оскільського ліцею повинен скликати комісію з розгляду випадку булінгу та окреслити подальші дії.
- До складу такої комісії можуть входити адміністрація закладу, педагоги, психолог, соціальний педагог (за наявності посади), батьки постраждалого, «булера» та інші зацікавлені особи.
- Якщо комісія кваліфікує випадок як булінг, а не поодинокий конфлікт, адміністрація ліцею повинна повідомити про це уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у справах дітей.
- У разі, якщо комісія не кваліфікує випадок як булінг, а постраждала сторона не згодна з цим висновком, то вона має право звернутися до органів Національної поліції України.
- Забезпечити психологічний супровід здобувачів освіти, які постраждали від булінгу, стали його свідками, або вчинили цькування.